

**CURRICULUM AND CREDIT FRAMEWORK
FOR
MASTER OF ARTS
IN
GUJARATI
SEMESTER – I & II
LEVEL – 6.0
AS PER
NATIONAL EDUCATION POLICY 2020
(With effective from June/July - 2026)**

**FACULTY OF ARTS
SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY**
Vinzol, Godhra, Gujarat 388 713
website: www.sgggu.ac.in

INTRODUCTION:

India is among the fastest-growing economies in the world. Knowledge creation and research are critical in sustaining economic growth. A robust ecosystem of research, with a vast talent pool, is perhaps more important than ever if India is to become a leading knowledge society and one of the largest economies in the world in the coming years and decades. For that to happen, the nation needs a significant expansion of its research capabilities and output across disciplines.

The higher education sector is likely to expand significantly with the possible addition of more and more young Indians into higher education as India moves towards becoming a knowledge economy and society. A major thrust, therefore, is given in NEP 2020 with initiatives such as multidisciplinary education with multiple entry and exit options, research at the undergraduate level, learning outcomes-based curriculum approach, etc.

The postgraduate (PG) programmes help students to extend their knowledge of their chosen subject and prepare them for higher research studies. The advanced knowledge and specialized skills they gain in the PG programme are crucial to sustaining the journey of a student from the acquirer of knowledge to the creator of knowledge.

The re-structured degree programmes are promoted in both undergraduate and postgraduate education. The NEP 2020 states that “the undergraduate degree will be of either 3 or 4-year duration with appropriate certifications, e.g., a UG certificate after completing 1 year in a discipline or field including vocational and professional areas, or a UG diploma after 2 years of study, or a Bachelor’s degree after a 3-year programme. The 4-year multidisciplinary Bachelor’s programme, however, shall be the preferred option since it allows the opportunity to experience the full range of holistic and multidisciplinary education in addition to a focus on the chosen major and minors as per the choices of the student”.

The **National Education Policy (NEP) 2020**, approved by the Government of India after a gap of 34 years, is a landmark reform in the Indian education system. Aimed at creating a holistic, flexible, multidisciplinary, and learner-centric education structure, NEP 2020 envisions transforming the higher education landscape to meet the demands of the 21st century knowledge economy. The policy emphasizes the integration of academic disciplines, flexibility in course choices, focus on research and innovation, and the alignment of Indian higher education with global standards.

In the context of **postgraduate programmes**, NEP 2020 lays special emphasis on academic flexibility, curricular reforms, and credit-based learning, thereby reshaping the traditional structure of PG education in India.

MAIN FEATURES OF THE NEW CURRICULUM FRAMEWORK:

The new curriculum framework will have the following features:

1. Flexibility to move from one discipline of study to another;
2. Opportunity for learners to choose the courses of their interest in all disciplines;
3. Facilitating multiple entry and exit options with UG certificate/ UG diploma/ or degree depending upon the number of credits secured;
4. Flexibility for learners to move from one institution to another to enable them to have multi and/or interdisciplinary learning;

5. Flexibility to switch to alternative modes of learning (offline, ODL, and Online learning, and hybrid modes of learning).

Regulations for Academic Bank of Credit (ABC) and guidelines for Multiple Entry and Exit are already in place to facilitate the implementation of the proposed “Curriculum and Credit Framework for Postgraduate Programmes”.

PROGRAMME OUTCOMES (PO):

- ❖ **PO-1: Advanced Literary Knowledge**
Demonstrate in-depth knowledge of Gujarati literary history from medieval to contemporary periods.
- ❖ **PO-2: Critical Thinking**
Apply various Indian and Western literary theories in analysing texts.
- ❖ **PO-3: Research Competency**
Design and conduct independent research using appropriate methodologies.
- ❖ **PO-4: Comparative Perspective**
Engage in interdisciplinary and comparative literary studies across languages and cultures.
- ❖ **PO-5: Cultural Awareness**
Interpret Gujarati literature within socio-cultural, historical, and philosophical contexts.
- ❖ **PO-6: Communication Skills**
Exhibit proficiency in academic writing, translation, and scholarly presentation in Gujarati.
- ❖ **PO-7: Ethical and Social Responsibility**
Promote cultural heritage, linguistic diversity, and social values through literary understanding.
- ❖ **PO-8: Employability and Professional Skills**
Prepare for careers in teaching, research, publishing, media, translation, civil services, and cultural institutions.

PROGRAM SPECIFIC OUTCOME (PSO):

- **PSO-1:** Analyse major works of prominent Gujarati writers critically.
- **PSO-2:** Evaluate literary movements and trends in Gujarati literature.
- **PSO-3:** Produce research-based dissertations using scholarly standards.
- **PSO-4:** Apply translation techniques between Gujarati and other languages.
- **PSO-5:** Utilize digital tools for literary research and documentation.

.
.
.
.
.
.

SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY – VINZOL (GODHRA)

CURRICULUM AND CREDIT FRAMEWORK FOR POSTGRADUATE PROGRAMMES

1 YEAR AND 2 YEARS PG PROGRAMME

Course Category		Discipline Specific Core Courses			Discipline Specific Elective Courses			Skill Enhancement Courses/ Internship			Dissertation/ Research/ Academic Project			Total Credits	Qualification	
		DSC	Course	Credit	Total	Course	Credit	Total	DSE	Course	Credit	Total	VAC			Course
Level	Sem	1 ST YEAR OF 2 YEARS PG PROGRAMMES														
6.0	1	3	4	12	2	4	8	1	2	2	-	-	-	22	PG DIPLOMA	
	2	3	4	12	2	4	8	1	2	2	-	-	-	22		
	TOTAL	6		24	4		16	2		4	-	-	-	44		
1 YEAR PG AFTER A 4 YEAR UG & 2 ND YEAR OF 2 YEARS PG PROGRAMMES (ONLY COURSE WORK)																
6.5	3	2	4	8	3	4	12	1	2	2	-	-	-	22	PG DEGREE (COURSEWORK)	
	4	2	4	8	3	4	12	1	2	2	-	-	-	22		
	TOTAL	4		16	6		24	2		4	-	-	-	44		
1 YEAR PG AFTER A 4 YEAR UG & 2 ND YEAR OF 2 YEARS PG PROGRAMMES (COURSE WORK + RESEARCH)																
6.5	3	2	4	8	2	4	8	-	-	-	-	-	6 (RP)	22	PG DEGREE (COURSEWORK + RESEARCH)	
	4	2	4	8	2	4	8	-	-	-	-	-	6 (RP)	22		
	TOTAL	4		16	4		16						12	44		
1 YEAR PG AFTER A 4 YEAR UG & 2 ND YEAR OF 2 YEARS PG PROGRAMMES (ONLY RESEARCH)																
6.5	3	1	4	4	1	4	4	2*	2	4	-	-	10 (RP)	22	PG DEGREE (RESEARCH)	
	4	-	-	-	1	4	4	1**	2	2	-	-	16 (RP)	22		
	TOTAL	1		4	2		8	3		6			26	44		

* (a) Advanced Research Methodology of the core discipline (1 x 2 = 2 Credit) (b) Tools for Research (1 x 2 = 2 Credit)

** Techniques of research writing (1 x 2 = 2 Credit)

INSTRUCTIONS:**Structure of Units:**

- For 4 credit courses = 5 Units
- For 2 Credit Courses = 3 Units

Weightage of Marks:

- For 4 credit courses = EM 70 + IM 30 = 100 Total Marks
 - For 2 Credit Courses = EM 35 + IM 15 = 50 Total Marks
- EM = External Exam Marks
IM = Internal Exam Marks

Other Instructions:

- Objectives of the course are required in each course.
- Learning outcomes of the course are required in each course.
- Courses shall be coded based on the learning outcomes, level of difficulty, and academic rigor as per UGC Guidelines.
- Suggested readings (text books / reference books) are required under the course content.
- The duration of the Semester End Examination shall be 3 hours for 70 Marks and 1.30 hours for 35 Marks. The time of practical exam should be mentioned separately in that practical course/paper.

CREDIT REQUIREMENT AND ELIGIBILITY FOR THE PG PROGRAMME

1	A bachelor's degree with Honours/ Honours with Research with a minimum of 160 credits for a 1-year/2-semester PG programme at level 6.5 on the NHEQF
2	A 3-year/6-semester bachelor's degree with a minimum of 120 credits for a 2-year/4-semester PG programme at level 6.5 on the NHEQF
3	A 4-year Bachelor's degree (e.g. B.E., B. Tech. etc.) with a minimum of 160 credits for a 2-year/4-semester PG programme (e.g. M.E., M. Tech. etc.) at level 7 of NHEQF
4	A student is eligible for a PG programme in a discipline corresponding to either major or minor(s) discipline in UG programme. In this case, the University can admit the students in the PG programme based on the student's performance in the UG programme or through an entrance examination . However, irrespective of the major or minor disciplines chosen by a student in a UG programme, a student is eligible for admission in any discipline of PG programmes if the student qualifies the National level or University level entrance examination in the discipline of the PG programme.

POSTGRADUATE CURRICULAR FRAMEWORK

1ST YEAR OF PG CURRICULAR STRUCTURE FOR 2 YEAR PG PROGRAMME (3+2)

Semester	Discipline Specific Core Courses (DSC)	Discipline Specific Elective Courses (DSE)	Skill Enhancement Courses (SEC)	Dissertation/ Academic Project	Total Credits
Semester – I	DSC – 1	DSE – 1	Skill-based Course – 1	Nil	22
	DSC – 2	DSE – 2	(1 X 2 = 2 Credits)		
	DSC – 3	(4 X 2 = 8 Credits)			
	(4 X 3 = 12 Credits)				
Semester – II	DSC – 4	DSE – 3	Skill-based Course – 2	Nil	22
	DSC – 5	DSE – 4	(1 X 2 = 2 Credits)		
	DSC – 6	(4 X 2 = 8 Credits)			
	(4 X 3 = 12 Credits)				

CURRICULAR STRUCTURES OF 2ND YEAR OF PG FOR TWO-YEAR PG PROGRAMME (3+2)

OR

ONE YEAR PG PROGRAMME AFTER COMPLETION OF FOUR-YEAR UG PROGRAMME (4+1)

- (1) Structure 1 : Only Coursework
 (2) Structure 2 : Coursework + Research
 (3) Structure 3 : Only Research

(1) Structure 1 (Level 6.5) : PG Curricular Structure with only Course Work:

Semester	Discipline Specific Core Courses (DSC)	Discipline Specific Elective Courses (DSE)	Skill Enhancement Courses (SEC)	Dissertation/ Academic Project	Total Credits
Semester – III	DSC – 7	DSE – 5	Skill-based Course – 3	Nil	22
	DSC – 8	DSE – 6	(1 X 2 = 2 Credits)		
	(4 X 2 = 8 Credits)	DSE – 7			
		(4 X 3 = 12 Credits)			
Semester – IV	DSC – 9	DSE – 8	Skill-based Course – 3	Nil	22
	DSC – 10	DSE – 9	(1 X 2 = 2 Credits)		
	(4 X 2 = 8 Credits)	DSE – 10			
		(4 X 3 = 12 Credits)			

(2) Structure 2 (Level 6.5): PG Curricular Structure with Course work + Research

Semester	Discipline Specific Core Courses (DSC)	Discipline Specific Elective Courses (DSE)	Skill Enhancement Courses (SEC)	Dissertation/ Academic Project	Total Credits
Semester – III	DSC – 7	DSE – 5	Nil	See detailed outcomes below (6 credits)	22
	DSC – 8	DSE – 6			
	(4 X 2 = 8 Credits)	(4 X 2 = 8 Credits)			
Semester – IV	DSC – 9	DSE – 7	Nil	See detailed outcomes below (6 credits)	22
	DSC – 10	DSE – 8			
	DSC – 6 (4 X 2 = 8 Credits)	(4 X 2 = 8 Credits)			

NOTE:

1. The Dissertation/Academic Project chosen should be an original work and **not a repetition of work done in the 4th Year of the UG programme.**
2. It may be an extension though of the work done in the 4th Year of UG programme.

*** Outcomes expected of Dissertation writing track in the 2nd Year of PG Programmes:****Semester III**

The following **four** outcomes must be achieved by the end of III Semester:

- i. Research Problem identification
- ii. Review of literature
- iii. Research design formulation
- iv. Commencement of experimentation, fieldwork, or similar tasks

Semester IV:

The following **three** outcomes must be achieved by the end of IV Semester:

- i. Completion of experimentation/ fieldwork
- ii. Submission of dissertation
- iii. Research output in the form of **any one** of the following:
 - Prototype or product development/ patent
 - Any other scholastic work as recommended by the BRS and approved by the Research Council
 - Publication in a reputed Journals such as Scopus indexed journals or other similar quality peer reviewed journals
 - Book or Book Chapter in a publication by a reputed publisher

(3) Structure 3 (Level 6.5): Research

Semester	Discipline Specific Core Courses (DSC)	Discipline Specific Elective Courses (DSE)	Research Methods/ Tools/ Writing	One intensive problem based Research Project	Total Credits
Semester – III	DSC - 7	DSE – 5	(a) Advanced Research Methodology of the core discipline	Outcomes are listed below the table (10 credits)	22
	(4 X 1 = 4 Credits)	(4 X 1 = 4 Credits)	(b) Tools for Research		
			(2 X 2 = 4 Credits)		
Semester – IV	Nil	DSE – 6	Techniques of research writing	Outcomes are listed below the table (16 credits)	22
		(4 X 1 = 4 Credits)	(2 X 1 = 2 Credits)		

Learning outcomes of semester III of the PG Course Structure 3 focussed on “Research”

The following four outcomes must be achieved by the end of III Semester

- 1) Research Problem identification
- 2) Review of literature
- 3) Research design formulation
- 4) Phase I of research (for e.g. Initial phase of research experimentation, completion of pilot project (if) etc.)

Learning outcomes of Semester IV of the PG Course Structure 3 focussed on “Research”

The following **three** outcomes must be achieved by the end of IV Semester:

- 1) **Phase II** of research - Final phase of experimentation/ fieldwork
- 2) Dissertation/ project report submission
- 3) Attain **at least one** of the following outcomes:
 - a) Developed a prototype or product which meets the **Technology Readiness Level 3/4** (TRL-3 or TRL-4) as defined by CSIR
 - b) Publication in Scopus indexed journals #
 - c) Patent
 - d) Any other scholastic work as recommended by the DRC & BRS and approved by the Research Council
 - e) Publication of a book by a reputed publisher (National/International) as recommended by the DRC and BRS and approved by the Research Council.

Publication must be in Scopus indexed journals and the authors have to be the student concerned and his/her supervisor(s). Addition of any author [other than the student and supervisor(s)] in the publication has to be with the permission of the Chairperson, Research Council. This permission must be mandatorily taken prior to commencement of Phase-II of the research.

ASSESSMENT AND CONTINUOUS EVALUATION:

The new curriculum as per NEP 2020 is not only student centric in the teaching-learning processes but also in their evaluation process. The evaluation consists of the following two components: The component consists of Continuous and Comprehensive Evaluation (CCE) and the second component consists of the Semester end examination. The division of marks between the two shall be **30:70** in the NEP 2020; the evaluation process shall follow the norm that the faculty, who teaches the course, shall conduct the Continuous and Comprehensive Evaluation (CCE). **The concerned faculty shall be accountable for transparency and reliability of entire evaluation of the student in the concerned Course.** The CAC (College Advisory Council) shall announce policy for CCE for all the Courses in the college in the beginning of the Semester the same shall be communicated to the students.

In each course 30% marks is assigned for CCE and rest 70% marks for SEE. The 30% marks assigned to the CCE is distributed between the continuous classroom evaluation and mid-term evaluation. The pattern may be as follow:

Sr. No.	Evaluation	4 credit subjects (Marks)	2 credit subjects (Marks)
1	CCE (30%) Continuous Classroom Evaluation & Mid-Term Evaluation	30	15
2	SEE (70%)	70	35
	TOTAL	100	50

EVALUATION SYSTEM (Internal Exam)

Sr. No.	Evaluation	4 credit subjects (Marks)	2 credit subjects (Marks)
1	Assignments / Presentations	05	03
2	Mid-Term Evaluation	20	10
3	Attendance & Class participation	05	02
	TOTAL	30	15

Continuous and Comprehensive Evaluation (CCE):

Subject-wise CCE will be undertaken by the concerned faculty member. The mode of evaluation will be decided by the faculty member concerned with the subject. Normally CCE consists of class participation, case analysis and presentation, assignment, tutorials, slip tests (announced/surprised), quizzes, attendance etc. or any combination of these. The students are expected to submit their answer scripts/ reports of internal evaluation within the stipulated time. Failure to do so may result in the script not being valued. Another part of CCE consists of **mid-term written evaluation, which is compulsory for all students.** It can be done in a scheduled manner.

Semester End Evaluation (SEE):

The SEE carries 70% of the marks assigned to a course. SEE shall be of **3 hours for 4 credit** course and **1 ½ hours in case of 2 credit courses**. The controller of the examination will conduct these examinations. Paper setting and evaluation will be done by the external examiners to an extent of 70% of the evaluation process. This examination shall be conducted as per a schedule which shall be notified in advance.

EVALUATION SYSTEM (External Exam)

For 4 credits Course:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

For 2 credits Course:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	12
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	12
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	11
	TOTAL	35

Appearance in all the evaluations is mandatory and no exemption can be granted except in the following case:

1. In case of inability to attend the exam due to reasons considered genuine by the controller of examination in consultation with the Director/Board.
2. In case of medical emergency, a certificate from the registered medical practitioner must be produced before the commencement of exams. The evaluation board will then take final decision on the recommendation for exemption.

Eligibility Criteria to appear in SEE:

To be able to appear for the SEE, a student must comply with the following conditions:

1. Should have at least 75% of attendance in all the courses put together
2. Should have at least 70% of attendance in each course/subject
3. Should not have any disciplinary proceedings pending against him/her
4. Should have no pending due

Models of evaluation:

Based on the types of evaluation, various models of evaluation implementation are suggested for theory, practical, self-study and work-based learning. The focus of these models is to encourage the students to improve on skills and performance.

Practical Examination: Practical examination (wherever applicable) shall be conducted at the end of every semester. The examination shall be conducted as per norms decided by the concerned authority of the University or by the Dean of the Faculty of Arts shall announce policy for the practical examination in advance and it shall be made known to the students also in advance. There shall not be internal assessment test for practical/laboratory work.

Research Dissertation work: The research dissertation work and the Supervisor shall be assigned to the student by the concerned college well in advance. Evaluation of dissertation will be done by the subject experts appointed by the university.

Semester End Examination (SEE): The duration of the Semester End Examination shall be 3 hours per theory course of 4 credits and 1 hour and 30 minutes per theory course of 2 credits.

Level 6.0: M. A. Semester I & II (PG Programmes) Diploma in Arts
1ST YEAR OF PG CURRICULAR STRUCTURE FOR 2 YEAR (3+2)

Semester - I									
Sr. No	Course Category	Course Code	Course Title	Course Credits			Exam Marks		
				Theory	Practical	Total	IM	EM	Total
1	DSC - 1	MA26GJC101	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા	4	0	4	30	70	100
2	DSC - 2	MA26GJC102	આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
3	DSC - 3	MA26GJC103	ગુજરાતી વિવેચન સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
4	DSE – 1 A	MA26GJE101	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મનુભાઈ પંચોલી	4	0	4	30	70	100
OR									
4	DSE – 1 B	MA26GJE102	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ધૂમકેતુ	4	0	4	30	70	100
5	DSE – 2 A	MA26GJE103	આદિવાસી સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
OR									
5	DSE – 2 B	MA26GJE104	ગુજરાતી સંત સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
6	SEC - 1	MA26SE101	પ્રૂફરીડિંગ	2	0	2	15	35	50
TOTAL CREDITS						22			
Semester - II									
Sr. No	Course Category	Course Code	Course Title	Course Credits			Exam Marks		
				Theory	Practical	Total	IM	EM	Total
1	DSC - 4	MA26GJC201	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	4	0	4	30	70	100
2	DSC - 5	MA26GJC202	અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
3	DSC - 6	MA26GJC203	ફિલ્મ : સર્જન પ્રક્રિયા અને સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
4	DSE – 3 A	MA26GJE201	અનુવાદ સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
OR									
4	DSE – 3 B	MA26GJE202	ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્ય	4	0	4	30	70	100
5	DSE – 4 A	MA26GJE203	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ટૂંકીવાર્તા	4	0	4	30	70	100
OR									
5	DSE – 4 B	MA26GJE204	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય	4	0	4	30	70	100
6	SEC – 2	MA26SE201	ગુજરાતી સાહિત્ય અને ડીઝિટલ માધ્યમ	2	0	2	15	35	50
TOTAL CREDITS						22			

* Offer minimum two Discipline Specific Electives (DSE)

IM = Inter Exam Marks, EM = External Exam Marks

CURRICULUM
For
M.A. Semester – I
Level 6.0
(Gujarati)
(With effective from June/July - 2026)

FACULTY OF ARTS
SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY
Vinzol, Godhra, Gujarat 388 713
website: www.sgggu.ac.in

Level 6.0: M. A. Semester - I (PG Programmes) Diploma in Arts
1ST YEAR OF PG CURRICULAR STRUCTURE FOR 2 YEAR (3+2)

Semester – I			
Sr. No.	Course Category	Course Title	Credits
1	DSC – 1	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા BHARATIYA SAHITYA MIMANSA	4
2	DSC – 2	આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય ADHUNIK GUJARATI SAHITYA	4
3	DSC – 3	ગુજરાતી વિવેચન સાહિત્ય GUJARATI VIVECHAN SAHITYA	4
4	DSE – 1 A	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મનુભાઈ પંચોલી GRANTHAKAR NO ABHYAS : MANUBHAI PANCHOLI	4
OR			
4	DSE – 1 B	GRANTHAKARA NO ABHYAS : DHUMAKETU ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ધૂમકેતુ	4
5	DSE – 2 A	આદિવાસી સાહિત્ય ADIVASI SAHITYA	4
OR			
5	DSE – 2 B	ગુજરાતી સંત સાહિત્ય GUJARATI SANT SAHITYA	4
6	SEC – 1	પ્રૂફરીડિંગ PROOFARIDING	2
TOTAL CREDITS			22

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I								
TITLE OF THE COURSE:								
ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા								
BHARATIY SAHITYA MIMANSA								
Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
1	MA26GJC101	DSC 1	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સિદ્ધાંતોનો પરિચય : સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રમાંથી ઉતરી આવેલા વિવિધ સિદ્ધાંતો જેમ કે રસ, ધ્વનિ, અલંકાર, રીતિ, વક્રોક્તિ, રમણિયતા અને ઔચિત્ય વિશે વિસ્તૃત સમજ આપવી.
- વિચારધારાઓની સમજ : ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસકો (આચાર્યો)ની વિશિષ્ટ વિચારધારાઓનો પરિચય કરાવી, તેના મૂળ અને વિકાસ સુધી પહોંચવું.
- કૃતિનિષ્ઠ વિવેચન શક્તિ : વિદ્યાર્થીઓમાં સાહિત્યિક કૃતિઓનું તાર્કિક અને શાસ્ત્રીય પદ્ધતિએ મૂલ્યાંકન કરવાની શક્તિ વિકસાવવી.
- સર્જનાત્મક અને બૌદ્ધિક વિકાસ : સાહિત્યમાં રહેલી કલાત્મકતાને ઓળખવાની દ્રષ્ટિ કેળવવી.
- ભાષાકીય કૌશલ્ય : શબ્દની શક્તિ અને અર્થના ઊંડાણને સમજવાનું કૌશલ્ય વિકસાવવું.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to ...

- શાસ્ત્રીય સમજ : વિદ્યાર્થીઓ સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રના પાયાના સિદ્ધાંતો અને કાવ્યના લક્ષણો વિશે ઊંડી શાસ્ત્રીય સમજ કેળવશે.
- વિવેચન કૌશલ્ય : સાહિત્યિક કૃતિઓનું વિવિધ સંપ્રદાયોના આધારે તાર્કિક અને વસ્તુલક્ષી મૂલ્યાંકન કરવાની ક્ષમતા વિકસાવશે.
- ભાષાકીય ઊંડાણ : શબ્દશક્તિઓ દ્વારા કાવ્યમાં છુપાયેલા ગુદાર્થો અને વ્યંગ્યાર્થોને ઉકેલવાની શક્તિ પ્રાપ્ત કરશે.
- તુલનાત્મક દ્રષ્ટિ : ભારતીય મીમાંસા અને પાશ્ચાત્ય વિવેચન પદ્ધતિઓ વચ્ચેની સામ્યતા અને ભિન્નતાને ઓળખી શકશે.
- સર્જનાત્મક વિશ્લેષણ : કવિ કે લેખકની પ્રતિભા અને કાવ્યનિર્મિતિની પ્રક્રિયાને મનોવૈજ્ઞાનિક અને દાર્શનિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજી શકશે.
- પરંપરાનું જ્ઞાન : ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા (Indian Knowledge Systems) અને પ્રાચીન સાહિત્યિક વારસાનું મહત્વ સમજીને તેને આધુનિક સંદર્ભમાં ઘટાવી શકશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧.૧ રસસુત્ર : ભરતમૂર્તિનું રસસુત્ર ૧.૨ રસ વિષયક વિચારણા : ભટ્ટ લોલ્લટ, ભટ્ટ શંકુક, ભટ્ટ નાયક, અભિનવગુપ્ત ૧.૩ સાધારણીકરણ ૧.૪ રસ પ્રતિતીના વિધ્નો	12
UNIT NO. 2	૨.૧ ધ્વનિ સિદ્ધાંત : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને અર્થ ૨.૨ આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર ૨.૩ ધ્વનિના પ્રકારો	12
UNIT NO. 3	૩.૧ વક્રોક્તિ : સંજ્ઞા, વિભાવના અને અર્થ ૩.૨ આચાર્ય કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : ગુણ અને માર્ગ ૩.૩ વક્રોક્તિના પ્રકાર	12
UNIT NO. 4	૪.૧ વામનની રીતિ વિચારણા ૪.૨ ભામહની અલંકાર વિચારણા	12
UNIT NO. 5	૫.૧ ક્ષેમેન્દ્રનો ઔચિત્ય વિચાર ૫.૨ આચાર્ય જગન્નાથનો રમણીયતા વિચાર	12
	Total Lectures/Hours	60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

- ૧ અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો : નગીનદાસ પારેખ
૨. કાવ્યવિચાર: અનુ. નગીનદાસ પારેખ
૩. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : જયંત કોઠારી
૪. રસસિદ્ધાંત : એક પરિચય : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૫. રસ અને ધ્વનિ : નગીનદાસ પારેખ
૬. વક્રોક્તિવિચાર : રાજેન્દ્ર નાણાવટી
૭. ધ્વનિ : રમેશ શુક્લ
૮. ધ્વન્યાલોક : ડોલરરાય માંકડ
૯. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો: નગીનદાસ પારેખ
૧૦. અધીત પ્રમુખીય પ્રવચનો : સંપાદક, ચંદ્રકાન્ત શેઠ અને અન્ય
૧૧. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા: મણિલાલ હ. પટેલ અને અન્ય
૧૨. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા :તપસ્વી નાન્દી
૧૩. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય મીમાંસા : રમેશ શુક્લા
૧૪. સાહિત્ય મીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ
૧૫. સાહિત્ય વિવેચન : બહેચરભાઈ પટેલ

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I

TITLE OF THE COURSE:

આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય

ADHUNIK GUJARATI SAHITYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
2	MA26GJC102	DSC 2	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- આધુનિકતાની સમજ : વિદ્યાર્થીઓ 'આધુનિકતા' અને 'આધુનિકતાવાદ' જેવા સંકુલ સંપ્રત્યયોને તાત્વિક રીતે સમજી શકે.
- પરંપરા સાથેનો વિચ્છેદ : સાહિત્યમાં પરંપરાગત મૂલ્યોથી અલગ પડીને જે નવા પ્રયોગો થયા છે, તેને ઐતિહાસિક સંદર્ભમાં તપાસવા.
- સર્જક અને કૃતિનો ઊંડો અભ્યાસ : આધુનિક યુગના પ્રમુખ સર્જકો અને તેમની વિશિષ્ટ કૃતિઓનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરવું.
- નવા સાહિત્યિક સ્વરૂપોની સમજ : અછાંદસ કવિતા, ચેતનાપ્રવાહ પદ્યતિની નવલકથા અને 'એબ્સર્ડ' નાટકો જેવા નવા સ્વરૂપો અને શૈલીઓથી વિદ્યાર્થીઓને માહિતગાર કરવા.
- વિવેચન દૃષ્ટિનો વિકાસ : વિદ્યાર્થીઓમાં સાહિત્યિક કૃતિના આસ્વાદ અને મૂલ્યાંકન માટે આધુનિક વિવેચન પદ્ધતિઓ કેળવવી.
- વૈશ્વિક પ્રવાહોનો પ્રભાવ : પશ્ચિમના સાહિત્યિક આંદોલનોની ગુજરાતી સાહિત્ય પર થયેલી અસરો અને તેના પરિણામે આવેલા પરિવર્તનોને સમજવા.
- વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય : સાહિત્યિક અભ્યાસ દ્વારા લેખન, સંપાદન અને વિવેચન ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવવા માટે જરૂરી ભાષાકીય સજ્જતા કેળવવી.
- નિયત કૃતિઓનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યને વૈશ્વિક સાહિત્યપ્રવાહોની પૃષ્ઠભૂમિમાં મૂકી સમજી શકશે.
- આધુનિકતાની વિભાવના : વિદ્યાર્થીઓ 'આધુનિકતા' અને 'અનુ-આધુનિકતા'ની વ્યાખ્યા અને તેના પાયાના સિદ્ધાંતોને ઊંડાણપૂર્વક સમજી શકશે.
- સાહિત્યિક આસ્વાદ અને વિવેચન : આધુનિક યુગની મહત્વની કૃતિઓનું આધુનિક સંદર્ભમાં વિશ્લેષણ કરવાની અને તેના સર્જનાત્મક પાસાઓને પારખવાની ક્ષમતા કેળવાશે.
- પ્રેરક પરિબલોની સમજ : સાહિત્યમાં આધુનિકતા લાવનારા સામાજિક, રાજકીય અને વૈશ્વિક પરિબલોનો પરિચય મેળવશે.
- સ્વરૂપગત પરિવર્તન : નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા અને કવિતા જેવા સાહિત્ય સ્વરૂપોમાં આધુનિકતાને કારણે આવેલા પરિવર્તનો અને નવી શૈલીઓથી પરિચિત થશે.
- સંશોધન અભિગમ : સાહિત્યિક કૃતિઓ પર સ્વતંત્ર વિચાર અને સંશોધન કરવાની દૃષ્ટિ વિકસિત થશે, જે ભવિષ્યમાં સંશોધન કાર્યમાં મદદરૂપ બનશે.
- મૂલ્યનિષ્ઠા : સાહિત્યના માધ્યમથી માનવીય સંવેદનાઓ અને સમાજ પ્રત્યે સંવેદનશીલતા કેળવાશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. આધુનિકતા : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લક્ષણો	12
UNIT NO. 2	૨. આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો	12
UNIT NO. 3	૩. ગુજરાતી નવલકથામાં આધુનિકતા : પરિચયાત્મક ખ્યાલ	12
UNIT NO. 4	૪. ગુજરાતી કવિતામાં આધુનિકતા : પરિચયાત્મક ખ્યાલ	12
UNIT NO. 5	૫. કૃતિનો અભ્યાસ : ‘પેરેલિસિસ’, લે. ચંદ્રકાંત બક્ષી	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમન શાહ
૨. આધુનિકતાવાદ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ
૪. આધુનિક કવિતા કેટલાંક પ્રશ્નો : ધીરુભાઈ ઠાકર
૫. અધુના : ભોળાભાઈ પટેલ
૬. અદ્યતન કવિતા : રઘુવીર ચૌધરી
૭. આધુનિકતા : એક સંકુલ સમ્પ્રત્યય : બિપિન આશર
૮. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા અને અન્ય
૯. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં કપોલકલ્પનાનો વિનિયોગ : ઇલા નાયક

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I								
TITLE OF THE COURSE: ગુજરાતી વિવેચન સાહિત્ય GUJARATI VIVECHAN SAHITYA								
Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
3	MA26GJC103	DSC 3	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives :

- સૈદ્ધાંતિક સમજ: સાહિત્યિક વિવેચનની વ્યાખ્યા, તેના પ્રયોજનો અને વિવિધ પ્રકારો વિશે સ્પષ્ટ સમજ કેળવવી.
- ગુજરાતી વિવેચન સાહિત્યના પ્રારંભથી સાંપ્રત સુધીના વિવેચકોના વિચારો અને યોગદાનનો અભ્યાસ કરાવવો.
- ગુજરાતી વિવેચનનો ઇતિહાસ: નર્મદ-નવલરામથી શરૂ કરીને અર્વાચીન અને સાંપ્રત સમયના વિવેચન પ્રવાહો અને તેની પરિભાષાઓ સમજાવવી અને સ્વતંત્ર રીતે સાહિત્યિક કૃતિઓનું મૂલ્યાંકન કરવાની કૌશલ્યતા વિકસાવવી.
- વિવેચકોનું પ્રદાન: ગુજરાતી સાહિત્યના સમર્થ વિવેચકોના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરવું.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- વિવેચનાત્મક દૃષ્ટિકોણ: વિદ્યાર્થી કોઈપણ સાહિત્યકૃતિને શાસ્ત્રીય દૃષ્ટિકોણથી તપાસતા શીખશે.
- પરિભાષાનો પ્રયોગ: સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ અને વિવેચન ક્ષેત્રની વિવિધ પરિભાષાનો ઉપયોગ કરતા શીખશે.
- સંશોધન અભિગમ: પરંપરાથી સાંપ્રત સુધીના બદલાતાં સાહિત્યિક પ્રવાહો અને તેના પર થયેલી વિચારણા દ્વારા સંશોધન વૃત્તિને વેગ મળશે.
- સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતોની મદદથી સાહિત્યને વૈશ્વિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજી શકશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	ગુજરાતી વિવેચન : સંજ્ઞા, વ્યાખ્યા અને પ્રકારો	12
UNIT NO. 2	વિવેચન કાર્ય : નર્મદ, નવલરામ	12
UNIT NO. 3	વિવેચન કાર્ય : રમણભાઈ નિલકંઠ, બ. ક. ઠાકોર	12
UNIT NO. 4	વિવેચન કાર્ય : રા. વિ. પાઠક, ઉમાશંકર જોશી	12
UNIT NO. 5	વિવેચન કાર્ય : સુરેશ જોશી, જયંત કોઠારી	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભગ્રંથ:

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન, પ્રમોદકુમાર પટેલ
૨. આપણું વિવેચનસાહિત્ય, હીરાબેન પાઠક
૩. વિવેચનના વિવિધ અભિગમો, સંપાદક- વિનાયક રાવલ અને અન્ય
૪. વિવેચનની ભૂમિકા, પ્રમોદકુમાર પટેલ
૫. વિવેચનનું વિવેચન, જયંતકોઠારી
૬. સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો, નગીનદાસ પારેખ
૭. ગુજરાતી સાહિત્યવિવેચન, જયંત કોઠારી
૮. વિવેચનપોથી, શિરીષ પંચાલ
૭. નર્મદ એક અધ્યયન, રમેશ શુક્લ
૮. વિવેચક નવલરામ, પૂર્ણિમા ભટ્ટ
૯. બ.ક.ઠાકોરનો કાવ્ય વિચાર - હર્ષદ ત્રિવેદી
૧૦. વિવેચનનો અનુબંધ, ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા
૧૧. ગુજરાતી વિવેચનનો ઇતિહાસ, રઘુવીર ચૌધરી અને જે. એમ. ચંદ્રવદન
૧૨. ગુજરાતી વિવેચનતત્વ, રમણલાલ જોશી
૧૩. વિવેચનની પ્રક્રિયા, રમણલાલ જોશી
૧૪. કિંચિત્, સુરેશ જોશી
૧૫. શૈલી અને સ્વરૂપ, ઉમાશંકર જોશી
૧૬. વિવેચના, વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
૧૭. અર્વાચીન કવિતા, સુંદરમ્
૧૮. કવિતાવિચાર, રમણભાઈ નીલકંઠ
૧૯. કાવ્યતત્વ વિચાર, આનંદશંકર ધ્રુવ
૨૦. કવિતાશિક્ષણ, બ. ક. ઠાકોર
૨૧. આનંદશંકર ધ્રુવ (લેખક શ્રેણી), ધીરુભાઈ ઠાકર
૨૨. બ. ક. ઠાકોરનું વિવેચન, રાધેશ્યામ શર્મા
૨૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ, સુરેશ જોશી
૨૪. કથોપકથન, સુરેશ જોશી
૨૫. વિવેચનની સંજ્ઞાઓ, પ્રમોદકુમાર પટેલ
૨૬. આધુનિકતા અને ગુજરાતી સાહિત્ય, સુમન શાહ

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I								
TITLE OF THE COURSE: ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : મનુભાઈ પંચોળી								
GRANTHKAR NO ABHYAS : MANUBHAI PANCHOLI								
Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
4	MA26GJE101	DSE 1 A	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સર્જક વ્યક્તિત્વનો પરિચય : મનુભાઈ પંચોળીના જીવન, તેમના ઘડતરબળો વિશે અવગત થવું.
- ઐતિહાસિક ચેતનાનું આકલન: 'દર્શક'ની નવલકથાઓમાં દેખાતી પ્રખર ઇતિહાસદૃષ્ટિ અને માનવસમાજની વિભાવનાનો પરિચય કરાવવો.
- સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન: તેમની નવલકથાઓ, નાટકો અને કેળવણીલક્ષી લેખનશૈલીની લાક્ષણિકતાઓ તપાસવી.
- વૈચારિક ભૂમિકા : ભારતીય અને વૈશ્વિક વિચારોનું તેમના સાહિત્યમાં થયેલ નિરૂપણથી વાકેફ કરાવવા.
- શિક્ષણ અને સમાજ સુધારણા: ગ્રામદક્ષિણામૂર્તિ અને લોકભારતી જેવી સંસ્થાઓ દ્વારા થયેલા તેમના કેળવણીલક્ષી કાર્યો અને સાહિત્ય વચ્ચેનો સંબંધ સ્થાપિત કરવો.
- ગ્રંથકાર મનુભાઈ પંચોળીના સમગ્ર સાહિત્યનો અભ્યાસ કરવો.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- કૃતિ વિશ્લેષણ: દર્શકના સર્જનાત્મક સાહિત્યથી અવગત થવું.
- વૈચારિક સમજ : દર્શકના સાહિત્યમાં વ્યક્ત થતા સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને રાષ્ટ્રીય મૂલ્યોને સમજી શકશે.
- ગદ્ય શૈલીની ઓળખ: મનુભાઈ પંચોળીની પ્રૌઢ, ચિંતનાત્મક અને પ્રવાહી ગદ્યશૈલીની વિશિષ્ટતાઓને જાણી શકશે.
- સંશોધનાત્મક મહત્ત્વ : ગ્રંથકાર અભ્યાસની પદ્ધતિ અનુસાર સંશોધનાત્મક નિબંધ અથવા લેખ તૈયાર કરી શકશે.
- ગ્રંથકાર મનુભાઈ પંચોળીના સમગ્ર સાહિત્યના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થી માહિતગાર થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. સર્જક મનુભાઈ પંચોળી : જીવન અને કવન	12
UNIT NO. 2	૨. કૃતિ અભ્યાસ (નવલકથા) : ‘દીપનિર્વાણ’	12
UNIT NO. 3	૩. એકમ બે (૨)ની ટૂંકનોંધ	12
UNIT NO. 4	૪. કૃતિ અભ્યાસ (નાટક) : ‘પરિત્રાણ’	12
UNIT NO. 5	૫. એકમ ચાર (૪)ની ટૂંકનોંધ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. દીપનિર્વાણ, મનુભાઈ પંચોળી ‘દર્શક’
૨. ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી, પહેલો ભાગ, મનુભાઈ પંચોળી ‘દર્શક’
૩. ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી, મનુભાઈ પંચોળી ‘દર્શક’
૪. સોક્રેટિસ, મનુભાઈ પંચોળી ‘દર્શક’
૫. કુરુક્ષેત્ર, મનુભાઈ પંચોળી ‘દર્શક’
૬. સહરાની ભવ્યતા, રઘુવીર ચૌધરી
૭. ગુજરાતી કથાવિશ્વ: નવલકથા, સંપાદકો-બાબુ દાવલપુરા
૮. ગુજરાતી પૌરાણિક નવલકથાઓ, ડૉ. રાજેશ્વરી પટેલ
૯. સમકાલીન ગુજરાતી નવલકથા-ભરત મહેતા
૧૦. દર્શકના દેશમાં, રઘુવીર ચૌધરી
૧૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ: ૬, સંપાદક, રમેશ ર. દવે
૧૨. દર્શક અધ્યયનગ્રંથ, સં. રમેશ ર. દવે

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No. 2	14
4	Question 4 from Unit No . 4 OR Question 4 from Unit No. 4	14
5	Question 5 from Unit No. 4	14
TOTAL		70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I

TITLE OF THE COURSE:

ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : ધૂમકેતુ

GRANTHAKARA NO ABHYAS : DHUMAKETU

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
5	MA26GJE102	DSE 1 B	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સાહિત્યિક પ્રદાનનું આકલન: ગુજરાતી સાહિત્યના નોંધપાત્ર સર્જક ધૂમકેતુના ટૂંકીવાર્તા અને નવલકથા ક્ષેત્રે રહેલા પ્રદાનથી વિદ્યાર્થીઓને અવગત કરવા.
- ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્ય: ધૂમકેતુના સર્જન દ્વારા તત્કાલીન સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને ઐતિહાસિક સ્થિતિનું ઊંડાણપૂર્વક વિશ્લેષણ કરવું.
- સ્વરૂપગત સમજ: ટૂંકીવાર્તા તેમજ નવલકથા જેવા કલાસ્વરૂપમાં ધૂમકેતુની સર્જક પ્રતિભાએ કરેલા પરિવર્તનો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવવી.
- માનવીય સંવેદના અને મૂલ્યો: ધૂમકેતુના સાહિત્યમાં નિરૂપિત માનવીય ભાવનાઓ, સંવેદનાઓ અને જીવનમૂલ્યોનો પરિચય કરાવવો.
- સંશોધન અભિગમ: અનુસ્નાતક કક્ષાએ ધૂમકેતુના ગ્રંથો પર વિવેચનાત્મક અને સંશોધનાત્મક દૃષ્ટિકોણ વિકસાવવો.
- નિયત કૃતિઓનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- ભાવનાત્મક સમજ : ધૂમકેતુની સર્જનપ્રક્રિયા અને તેમની ભાવસૃષ્ટિ વિશે ગહન સમજ કેળવી શકશે.
- વિવેચન કૌશલ્ય : ધૂમકેતુની વાર્તાઓની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓને કેંદ્રમાં રાખી સંશોધનાત્મક અને વિવેચનાત્મક પૃથક્કરણ કૌશલ્ય કેળવશે.
- સાહિત્યિક ઇતિહાસનું જ્ઞાન: ગુજરાતી સાહિત્યના 'ગાંધીયુગ' ના સંદર્ભમાં ધૂમકેતુના સ્થાન અને મહત્ત્વને મૂલવી શકશે.
- સર્જનાત્મક લેખન: ટૂંકીવાર્તાના સ્વરૂપ અને શૈલી વિશેની સભાનતા કેળવી પોતાની સર્જનાત્મક શક્તિ વિકસાવી શકશે.
- વ્યવસાયિક સજ્જતા: સાહિત્યિક વિવેચન, સંપાદન અને શિક્ષણ ક્ષેત્રે પોતાની કારકિર્દી બનાવવા માટે સજ્જ થશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી ધૂમકેતુ અને તેના સર્જાત્મક સાહિત્યથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. ધૂમકેતુ : સર્જન અને ઘડતરબળો	12
UNIT NO. 2	૨. નવલકથાકાર ધૂમકેતુ : કૃતિ : ‘ચૌલાદેવી’	12
UNIT NO. 3	૩. એકમ બે (૨)ની ટૂંકનોંધ	12
UNIT NO. 4	૪. નિયત વાર્તાઓનો અભ્યાસ : ‘ધૂમકેતુની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’ : સં. ધૂમકેતુ, પ્ર. ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ ૧. પોસ્ટ-ઓફિસ ૨. લખમી ૩. હૃદયપલટો ૪. જીવનનું પ્રભાત ૫. રતનો ઢોલી ૬. એની સમજણ ૭. વિનિપાત ૮. રજપૂતાણી ૯. આત્માના આંસુ ૧૦. પૃથ્વી અને સ્વર્ગ	12
UNIT NO. 5	૫. એકમ ચાર (૪)ની ટૂંકનોંધ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. ધૂમકેતુ: એક અધ્યયન, રમેશ શુક્લ
૨. ધૂમકેતુ (ગુજરાતી ગ્રંથકાર શ્રેણી), ડૉ. કાન્તિલાલ કાલાણી
૩. ધૂમકેતુ: વ્યક્તિત્વ અને વાંગ્મય, રાવજીભાઈ પટેલ
૪. ટૂંકી વાર્તા અને, ડૉ. મનસુખલાલ ઝવેરી
૫. ધૂમકેતુની નવલિકાઓમાં સંવેદન અને શિલ્પ, ડૉ. કિશોર વ્યાસ
૬. ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તાનું કલાસ્વરૂપ અને ધૂમકેતુ, વિનોદ અધ્વર્યુ
૭. ધૂમકેતુની વાર્તાસૃષ્ટિ, સંપાદક: અનિલા દલાલ
૮. ધૂમકેતુની ઐતિહાસિક નવલકથાઓ, ડૉ. પ્રવીણ દરજી
૯. ગુજરાતી ઐતિહાસિક નવલકથા અને ધૂમકેતુ, લેખક: સુભાષ ભટ્ટ

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No. 1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No. 2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No. 2	14
4	Question 4 from Unit No. 4 OR Question 4 from Unit No. 4	14
5	Question 5 from Unit No. 4	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I								
TITLE OF THE COURSE:								
આદિવાસી સાહિત્ય								
ADIVASI SAHITYA								
Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
6	MA26GJE103	DSE – 2 A	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives :

- આદિવાસી પરંપરાની મૌખિક અને સાહિત્યિક સમજ : આદિવાસી સમુદાયમાં રહેલી સમૃદ્ધ મૌખિક અને સાહિત્યિક પરંપરા તેમજ વિવિધ સ્વરૂપોથી વિદ્યાર્થીઓને પરિચિત કરવા.
- સાંસ્કૃતિક પરિચય: આદિવાસી સમુદાયોની જીવનશૈલી, રીત-રિવાજો, ઉત્સવો અને પ્રકૃતિ સાથેના તેમના અતૂટ સંબંધને સાહિત્યના માધ્યમથી સમજાવવો.
- ભાષાકીય વિવિધતા: ગુજરાતના વિવિધ આદિવાસી વિસ્તારોની બોલીઓ અને તેમાં સર્જાયેલા સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ તપાસવી.
- મુખ્યધારા સાથે અનુસંધાન: આદિવાસી સાહિત્યનો મુખ્યધારાના ગુજરાતી સાહિત્ય સાથેનો સંબંધ અને તેમાં આદિવાસી જીવનના નિરૂપણની મર્યાદાઓ અને વિશેષતાઓ સમજાવવી.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- ઐતિહાસિક અને સામાજિક સમજ: આદિવાસી સાહિત્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસના ઇતિહાસને ભારતીય પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજી શકશે.
- કૃતિનું વિવેચન: ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ સ્વરૂપોમાં આદિવાસી ચેતના ધરાવતા ઘટકોથી અવગત થશે.
- સંશોધન કૌશલ્ય: ફિલ્ડવર્ક દ્વારા મૌખિક સાહિત્યનું એકત્રીકરણ અને દસ્તાવેજીકરણ કરવાની સમજ મેળવશે.
- પર્યાવરણીય દ્રષ્ટિકોણ: આદિવાસી સમુદાયમાં રહેલા પ્રકૃતિ વિષયક મહત્વને સમજીને આધુનિક પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ સમજી શકશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. આદિવાસી સાહિત્ય : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લક્ષણો	12
UNIT NO. 2	૨. ગુજરાતી આદિવાસી સાહિત્ય : સંશોધન અને સંપાદન પ્રવૃત્તિ	12
UNIT NO. 3	૩. કૃતિ અભ્યાસ : ‘કોતરની ધાર પર’, કાનજી પટેલ	12
UNIT NO. 4	૪. કૃતિ અભ્યાસ : ‘રાની બિલાડો’, મોના પાત્રાવાલા	12
UNIT NO. 5	૫. એકમ ૩ (ત્રણ) અને ૪ (ચાર)ની ટૂંકનોંધ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. કોંકણી લોકકથાઓ : એક અભ્યાસ, પ્રભુ ચૌધરી
૨. કુંકણા કથાઓ, ડાહ્યાભાઈ વાઢું
૩. લોકસાહિત્ય વિમર્શ, જયમલ્લ પરમાર
૪. લોકગીત, રણજીતરામ મહેતા
૫. લોકવાંગ્મય, કનુ ભાઈ જાની
૬. ગુજરાતી આદિવાસી સાહિત્ય, સં. હસુ યાજ્ઞિક
૭. લોકસાહિત્ય, સંપાદકો, પ્રભાશંકર તેરૈયા, નરોત્તમ પલાણ
૮. લોકસાહિત્ય આલોક, જશવંત શેખડીવાલા
૯. લોકકથાના મૂળ અને કુળ, હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૦. ગુજરાતના આદિવાસી નૃત્યો, સં.વિક્રમ ચૌધરી, ધીરુભાઈ પટેલ
૧૧. ગુજરાતના લોકગીતો, ખોડીદાસ પરમાર
૧૨. લોકસાહિત્ય વિજ્ઞાન, ડૉ.હસુ યાજ્ઞિક
૧૩. લોકસાહિત્ય, ડૉ. બલવંત જાની, ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા
૧૪. ગુજરાતના આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ, હસુ યાજ્ઞિક
૧૫. લોકવાર્તા : સર્જન અને સંશોધન, જયમલ્લ પરમાર
૧૬. ગ્રામીણ અને આદિવાસી કંઠ પરંપરા, હસુ યાજ્ઞિક
૧૭. આદિવાસી સંસ્કૃતિનો સ્વાધ્યાય, શંકરભાઈ તડવી
૧૮. મારી લોકયાત્રા, ભગવાનદાસ પટેલ
૧૯. આદિવાસી સાહિત્ય : વિવેચન અને વિશ્લેષણ, ડૉ.દીપક પટેલ
૨૦. આદિવાસી લોકસાહિત્ય, જયાનંદ જોશી
૨૧. ડાંગી લોકસાહિત્ય, ભગવાનદાસ પટેલ
૨૨. ગુજરાતના આદિવાસીઓ, આઈ.પી.દેસાઈ
૨૩. Tribal Literature of India, G.N. Devy
૨૪. Adivasi Literature in India, Ganesh N. Devy
૨૫. ગુજરાત આદિવાસી સર્વસંગ્રહ (આદિવાસી ગેઝેટિયર) સંપાદકો, ડૉ. મહેશભાઈ ગામીત, ડૉ. સત્યકામ જોષી, ડૉ. કનુભાઈ વસાવા અને અન્ય

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No. 3 to 4	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I

TITLE OF THE COURSE:

ગુજરાતી સંત સાહિત્ય

GUJARATI SANT SAHITYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
2	MA26GJE104	DSE 2 B	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- પરંપરાનો પરિચય: મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં સંતસાહિત્યની પરંપરા, તેના ઉદ્ભવ અને વિકાસના ઐતિહાસિક સંદર્ભોથી વિદ્યાર્થીઓને માહિતગાર કરવા.
- વૈચારિક ભૂમિકા: સંતોના જીવનદર્શન, આધ્યાત્મિકતા અને સામાજિક સુધારણા-સમરસતાના વિચારોને સમજવા.
- સ્વરૂપ લક્ષણો: ભજન, પદ, કાફી અને આગમ જેવા સંતસાહિત્યના વિશિષ્ટ કાવ્યસ્વરૂપો અને તેની લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય આપવો.
- સંશોધન અભિગમ: હસ્તપ્રતો અને મૌખિક પરંપરામાં જળવાયેલા સંતસાહિત્યના સંપાદન અને સંશોધન પ્રત્યે અભિમુખ કરવા.
- નિયત પદોનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- સૈદ્ધાંતિક સમજ: વિદ્યાર્થીઓ નિર્ગુણ અને સગુણ ભક્તિ પરંપરાઓને નિકટતાથી જાણી શકશે.
- ભાષાકીય કૌશલ્ય: મધ્યકાલીન ગુજરાતી અને 'સંતભાષા' (સાધુકકડી કે મિશ્ર ભાષા)ના વિશિષ્ટ શબ્દભંડોળ અને પ્રતીકોને ઓળખી શકશે.
- સામાજિક સંદર્ભ: સંતસાહિત્ય દ્વારા રજૂ થયેલા માનવતાવાદ અને સામાજિક સમરસતાના સંદેશને વર્તમાન પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજી શકશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી ગુજરાતી સંતસાહિત્યથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. સંત સાહિત્ય : સંજ્ઞા, વિભાવના અને સંતસાહિત્યના લક્ષણો	12
UNIT NO. 2	૨. ગુજરાતની સંત પરંપરાઓ અને તેનું સાહિત્ય – પરિચયાત્મક ખયાલ	12
UNIT NO. 3	૩. સંત સાહિત્યના સ્વરૂપો (જ્ઞાનમાર્ગ) – ઉપદેશાત્મક ભજનો : છપ્પા, ચાબખાં, કાફી, સાખી, ગુરુમહિમા	12
UNIT NO. 4	૪. સંત સાહિત્યના સ્વરૂપો (ભક્તિમાર્ગ) - ભક્તિપરક ભજનો : પદ, કિર્તન, પ્રભાતિયાં, થાળ-આરતી, ગરબો	12
UNIT NO. 5	નિયત પદોનો અભ્યાસ : ૧. જાગને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયા : નરસિંહ – ભક્તિમાર્ગ ૨. જૂનું તો થયું રે, દેવળ જૂનું તો થયું : મીરાંબાઈ -ભક્તિમાર્ગ ૩. કાચબા કાચબીનું ભજન : ભોજા ભગત જ્ઞાનમાર્ગ - ૪. રે શિર સાટે નટવરને વરીએ : બ્રહ્માનંદ જ્ઞાનમાર્ગ -- ભક્તિમાર્ગ ૫. જનની જીવો રે ગોપીચંદની : નિષ્કુળાનંદ જ્ઞાનમાર્ગ - ૬. શાંતિ પમાડે તેને સંત કહીએ : બાપુ સાહેબ ગાયકવાડ જ્ઞાનમાર્ગ - ૭. વીજળીના ઝબકારે મોતીડાં પરોવી લ્યો પાનબાઈ :ગંગાસતી-જ્ઞાનમાર્ગ ૮. જન્મ્યા ત્યાંથી જરૂર જાણો : નારાયણ દાસ જ્ઞાનમાર્ગ - ૯. હે જી એવા ગુણ તો ગોવિંદના ગવાણા : અજ્ઞાત – ભક્તિમાર્ગ ૧૦. હરિનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને : પ્રીતમ-ભક્તિમાર્ગ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. સંતવાણી : સત્ત્વ અને તંત્ર, બળવંત જાની
૨. સત સાહેબની સરવાણી, નાથાલાલ ગોહિલ
૩. રામકબીર સંપ્રદાય, કાંતિકુમાર ભટ્ટ
૪. સૌરાષ્ટ્રનું સંતસાહિત્ય, નિરંજન રાજ્યગુરુ
૫. મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપો,
૬. ગુજરાતી સંત સાહિત્ય ખંડ 1 અને 2, નિરંજન રાજ્યગુરુ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૭. બૃહદ કાવ્ય દોહન ભાગ – 1 થી 10, ઇચ્છારામ સૂર્યરામ
૮. સંતસાહિત્યની વિભાવના — લેખક: ડૉ. બળવંત જાની
૯. ગુજરાતી સંતસાહિત્ય — લેખક: ડૉ. મનસુખલાલ ઝવેરી
૧૦. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ — લેખક: અનંતરાય રાવળ
૧૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ભક્તિધારા — લેખક: ડૉ. ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૧૨. સંત અને સાહિત્ય — લેખક: પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૩. સૌરાષ્ટ્રનું સંતસાહિત્ય — લેખક: શિવદાન ગઢવી

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – I

TITLE OF THE COURSE:

પૂઢરીડિંગ

PROOFREADING

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
6	MA26SE101	SEC 1	2	30	Nil	15	35	50

Course Objectives:

- વ્યાકરણ અને જોડણીની ચોકસાઈ : લખાણમાં વ્યાકરણ, જોડણી અને વિરામચિહ્નોની ભૂલોને ઓળખવી અને સુધારવી.
- સ્પષ્ટતા અને સાતત્ય : દસ્તાવેજમાં વિચારોની સ્પષ્ટતા અને શૈલીમાં એકરૂપતા લાવવી.
- વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય : પૂઢરીડિંગના પ્રમાણિત ચિહ્નો અને શૈલી માર્ગદર્શિકાઓનો ઉપયોગ કરતા શીખવવું.
- ડિજિટલ અને પ્રિન્ટ ફોર્મેટ : પ્રિન્ટ તેમજ ડિજિટલ માધ્યમો પર પૂઢરીડિંગ કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવવી

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to...

- ચોકસાઈપૂર્વક ભૂલો શોધવી: જોડણી, વિરામચિહ્નો અને વાક્યરચનાની નાની-નાની ભૂલોને ઝડપથી શોધી શકશે.
- પૂઢરીડિંગ ચિહ્નોનો પ્રયોગ : હસ્તપ્રતને સુધારવા માટે સ્ટાન્ડર્ડ પૂઢરીડિંગ નિશાનીઓનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરી શકશે.
- ભાષા શુદ્ધિ : ગુજરાતી ભાષાના જોડણીના નિયમો, અનુસ્વાર અને સંધિના નિયમોનો સાચો પ્રયોગ કરી શકશે.
- વ્યાવસાયિક કારકિર્દી : પ્રકાશન સંસ્થા, ન્યૂઝપેપર કે અન્ય વ્યાવસાયિક ક્ષેત્રે પૂઢરીડર તરીકે કામ કરવા માટે તૈયાર થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧.૧ પૂઠરીડિંગ : સંજ્ઞા અને મહત્વ ૧.૨ ગુજરાતી પૂઠરીડિંગમાં ઉપયોગમાં લેવાતી નિશાનીઓની સમજ અને સ્થાન	10
UNIT NO. 2	૨. ગુજરાતી પૂઠરીડિંગ માટે પ્રમાણભૂત ગ્રંથોનો પરિચય	10
UNIT NO. 3	૩. પ્રયોગાત્મક ગુજરાતી પૂઠરીડિંગ (વિદ્યાર્થીઓને અશુદ્ધિવાળા ગુજરાતી ગદ્યખંડ પૂઠરીડિંગ માટે આપવા (૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોની મર્યાદામાં)	10
Total Lectures/Hours		30

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. જોડણી પ્રવેશ : ભાગ : ૧ અને ૨, ડૉ. રતિલાલ નાયક
૨. સાર્થ ગુજરાતી જોડણીકોશ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
૩. ભગવદ્ગોમંડલ
૪. જોડણી કોશ ભાગ - ૧ અને ૨, કે. કા. શાસ્ત્રી
૫. લેખનશુદ્ધિ અને લઘુકોશ, ડૉ. રમેશ શુક્લ

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 02 Credit/ 3 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	12
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	12
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3 (વિદ્યાર્થીઓને અશુદ્ધિવાળો ગુજરાતી ગદ્યખંડ પૂઠરીડિંગ માટે આપવો (૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોની મર્યાદામાં)	11

CURRICULUM

For

M.A. Semester – II

Level – 6.0 (Gujarati)

(With effective from June/July - 2026)

FACULTY OF ARTS
SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY
Vinzol, Godhra, Gujarat 388 713
website: www.sgggu.ac.in

Level 6.0: M. A. Semester - II (PG Programmes) Diploma in Arts
1ST YEAR OF PG CURRICULAR STRUCTURE FOR 2 YEAR (3+2)

Semester – II			
Sr. No.	Course Category	Course Title	Credits
1	DSC – 4	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા PASHCHATYA SAHITYA MIMANSA	4
2	DSC –5	અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય ANUADHUNIK GUJARATI SAHITYA	4
3	DSC - 6	ફિલ્મ : સર્જનપ્રક્રિયા અને સાહિત્ય FILM : SARJANPRAKRIYA ANE SAHITYA	4
4	DSE – 3 A	ANUVAD SAHITYA અનુવાદ સાહિત્ય	4
OR			
4	DSE – 3 B	GUJARATI DAYASPORA SAHITYA ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્ય	4
5	DSE – 4 A	SAHITYA SVARUP NO ABHYAS : TOONKIVARTA સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ટૂંકીવાર્તા	4
OR			
5	DSE – 4 B	SAHITYA SVARUP NO ABHYAS : KHANDAKAVYA સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય	4
6	SEC – 2	ગુજરાતી સાહિત્ય અને ડિજિટલ માધ્યમ GUJARATI SAHITYA ANE DIGITAL MADHYAM	2
TOTAL CREDITS			22

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II								
TITLE OF THE COURSE: પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા PASHCHATYA SAHITYA MIMANSA								
Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
1	MA26GJC201	DSC 4	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- પાશ્ચાત્ય સાહિત્યની આધુનિક અને ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં સમજ : વિદ્યાર્થીઓને પાશ્ચાત્ય સાહિત્યના મુખ્ય સમયખંડો, પ્રવૃત્તિઓ અને પરિભાષાઓની ઓળખ કરાવવી.
- સાહિત્ય મીમાંસા અને વિવેચનાત્મક દૃષ્ટિકોણ વિકસાવવો : સાહિત્ય વિવેચન અને સાહિત્ય સિદ્ધાંતોનો અભ્યાસ કરવો.
- વિશિષ્ટ પાશ્ચાત્ય લેખકો અને સાહિત્યમાર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોનો અભ્યાસ.
- ઐતિહાસિક સમજ: વિદ્યાર્થીઓને આરંભથી આધુનિક સમય સુધીના [પાશ્ચાત્ય સાહિત્યિક સિદ્ધાંતોના ઉદ્ભવ અને વિકાસ](#)થી પરિચિત કરવા.
- વિવેચન પદ્ધતિ: પશ્ચિમની વિવિધ વિવેચન પદ્ધતિઓ અને તેના પાયાના ખ્યાલો સમજાવવા.
- તુલનાત્મક દૃષ્ટિકોણ: ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા વચ્ચેના સામ્ય-વૈષમ્યને સમજાવવા.
- વિશ્લેષણ ક્ષમતા: સાહિત્યિક કૃતિનું તટસ્થ અને તાર્કિક વિશ્લેષણ કરવા માટે જરૂરી સૈદ્ધાંતિક સમજ આપવી.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- સિદ્ધાંતોનું જ્ઞાન: વિદ્યાર્થીઓ પશ્ચિમના જુદા-જુદા મીમાંસકોના [સાહિત્યિક સિદ્ધાંતોને ઊંડાણપૂર્વક સમજાવી શકશે](#).
- કૃતિ વિવેચન: કોઈપણ સાહિત્યિક કૃતિને પાશ્ચાત્ય વિવેચન દૃષ્ટિએ તપાસવાની અને તેનું મૂલ્યાંકન કરવાની કળા હસ્તગત કરશે.
- સંશોધન અભિગમ: સાહિત્યના ક્ષેત્રમાં ઉચ્ચ અભ્યાસ અને સંશોધન માટે જરૂરી સૈદ્ધાંતિક સમજ કેળવશે.
- સાહિત્યિક સમજ : સાહિત્ય અને કલાના મૂલ્યો વિશેની વૈચારિક સ્પષ્ટતા કેળવાશે, જે સર્જનાત્મક લેખનમાં પણ મદદરૂપ થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧.૧ પ્લેટોની કાવ્ય વિચારણા ૧.૨ એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા : (અનુકરણનો સિદ્ધાંત, ટ્રેજેડીના અંગો, કેથાર્સિસ)	12
UNIT NO. 2	૨.૧ કોલરિઝનો કલ્પનાવિચાર	12
UNIT NO. 3	૩.૧ કોચેનો અભિવ્યક્તિવાદ	12
UNIT NO. 4	૪.૧ ટી.એસ.એલિયટની કાવ્ય વિચારણા ૪.૨ પરંપરા અને વૈયક્તિક પ્રતિભા ૪.૩ વસ્તુગત સહસંબંધક	12
UNIT NO. 5	૫.૧ ઉપરોક્ત ચારેય એકમમાંથી ટૂંકનોંધ	12
	Total Lectures/Hours	60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા, જયંત કોઠારી
૨. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર, અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૩. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો, બહેચરભાઈ પટેલ
૪. ઉદ્ધાત્તતત્ત્વ, ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
૫. પાશ્ચાત્યમીમાંસાના સીમાસ્થંભો, બહેચરભાઈ પટેલ
૬. પશ્ચિમનું સાહિત્યવિવેચન, શિરીષ પંચાલ
૭. સાહિત્યવિવેચન, બહેચરભાઈ પટેલ
૮. કોચેનો કળાવિચાર, નગીનદાસ પારેખ
૯. પ્લેટોનું સાહિત્યશાસ્ત્ર, અ.ના દેશપાંડે

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No. 1 to 4	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II

TITLE OF THE COURSE:

અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય

ANUADHUNIK GUJARATI SAHITYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
2	MA26GJC202	DSC 5	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સૈદ્ધાંતિક સમજ : વિદ્યાર્થીઓને અનુઆધુનિક સંજ્ઞાનો પરિચય કરાવવો.
- સાહિત્યિક પ્રવાહોનો પરિચય : અનુઆધુનિક સમયગાળામાં ઉભરી આવેલા વિવિધ પ્રવાહોની સમજ કેળવવી.
- પરિવેશ અને નિરૂપણ : સાહિત્યમાં આવતા વિવિધ પરિવેશના નિરૂપણના અભેખનથી પરિચિત કરવા.
- કૃતિ આસ્વાદ : અનુઆધુનિક સમયની પ્રતિનિધિ કૃતિઓનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરવાની ક્ષમતા કેળવવી.
- વૈશ્વિક સંદર્ભ : ગુજરાતી સાહિત્ય પર પશ્ચિમી વિચારધારાઓની અસરોની તપાસ કરવી.
- નિયત કૃતિઓનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- વિભાવનાત્મક સ્પષ્ટતા: વિદ્યાર્થીઓ અનુઆધુનિકતાના લક્ષણો અને તેના પ્રેરક પરિબલોને સૈદ્ધાંતિક રીતે સમજાવી શકશે.
- વિવેચનાત્મક દૃષ્ટિકોણ: સાહિત્યિક કૃતિઓને સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં મૂલવી શકશે.
- સંશોધન અભિમુખતા: અનુઆધુનિક સાહિત્યના વિવિધ પાસાઓ પર સંશોધન અને સર્જન કરવાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરશે.
- ભાષાકીય પ્રયોગશીલતા: અનુઆધુનિક સાહિત્યમાં વપરાતી નૂતન ભાષાશૈલી અને તળપટી બોલીઓના વિશિષ્ટ પ્રયોગોને ઓળખી શકશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. અનુઆધુનિકતા : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લક્ષણો	12
UNIT NO. 2	૨. અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ પ્રવાહોનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ	12
UNIT NO. 3	૩. અનુઆધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા	12
UNIT NO. 4	૪. અનુઆધુનિકતા અને ગુજરાતી નવલકથા	12
UNIT NO. 5	૫. કૃતિનો અભ્યાસ : ‘સમુદ્રાંતિકે’, ધૃવ ભટ્ટ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા, સુમન શાહ
૨. આધુનિકતાવાદ, પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. અનુઆધુનિકતાવાદ, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા, ભોળાભાઈ પટેલ
૪. સાહિત્યના ઇતિહાસની અભિધારણા, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૫. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય, સંપાદક સુધા પંડ્યા
૬. અનુ-આધુનિકતાવાદ અને આપણે, સુમન શાહ
૭. અનુ આધુનિક સાહિત્યસંજ્ઞાકોશ, સં. જયંત ગાડીત અને અન્ય
૮. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, રમેશ ત્રિવેદી
૯. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા(ભાગ-૧ થી ૫), ધીરુભાઈ ઠાકર
૧૦. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (આધુનિક અને અનુઆધુનિક યુગ), પ્રસાદ ભલ્લભટ્ટ
૧૧. પ્રતિભાષાનું કવચ, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૨. બહુસંવાદ, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II

TITLE OF THE COURSE:

ફિલ્મ : સર્જનપ્રક્રિયા અને સાહિત્ય

FILM : SARJANPRAKRIYA ANE SAHITYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
3	MA26GJC203	DSC – 6	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સર્જન પ્રક્રિયાની સમજ: વિદ્યાર્થીઓને ફિલ્મ નિર્માણના વિવિધ તબક્કાઓ જેવા કે પ્રી-પ્રોડક્શન (લેખન), પ્રોડક્શન (શૂટિંગ) અને પોસ્ટ-પ્રોડક્શન (એડિટિંગ) થી માહિતગાર કરવા.
- સાહિત્ય અને સિનેમાનો સંબંધ: સાહિત્યિક કૃતિઓનું ફિલ્મમાં રૂપાંતર કરવાની પ્રક્રિયા અને તેના પડકારો સમજાવવા.
- ભાષાકીય કૌશલ્ય: ફિલ્મી પડદાની પોતાની આગવી 'દૃશ્ય ભાષા' અને સાહિત્યની 'શબ્દ ભાષા' વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરવો.
- ટેકનિકલ જ્ઞાન: સિનેમેટોગ્રાફી, ધ્વનિ (Sound), અને પ્રકાશ આયોજન (Lighting) જેવી ટેકનિકલ બાબતો સાહિત્યિક સંવેદનાને વ્યક્ત કરવામાં કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે તે શીખવવું.
- વિવેચનાત્મક દૃષ્ટિ: વિદ્યાર્થીઓમાં ફિલ્મોને એક કલાસ્વરૂપ તરીકે જોવાની અને તેનું વિવેચન કરવાની ક્ષમતા કેળવવી.
- ફિલ્મ અને સાહિત્યિક કૃતિનો સઘન અભ્યાસ

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- રૂપાંતરણ કલા: કોઈપણ સાહિત્યિક કૃતિને પટકથા (Screenplay) માં રૂપાંતરિત કરવાની પાયાની સમજ ધરાવતા હશે.
- તકનીકી વિશ્લેષણ: ફિલ્મમાં વપરાતા વિવિધ શૉટ્સ (Close-up, Long shot), એન્ગલ્સ અને એડિટિંગની પદ્ધતિઓનું અર્થઘટન કરી શકશે.
- તુલનાત્મક મૂલ્યાંકન: મૂળ સાહિત્યિક કૃતિ અને તેના પરથી બનેલી ફિલ્મ વચ્ચેના સામ્ય-વૈષમ્યનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે.
- સમીક્ષા લેખન: ફિલ્મના સાહિત્યિક અને કલાત્મક પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખીને વ્યવસ્થિત ફિલ્મ સમીક્ષા (Film Review) લખી શકશે.
- વ્યાવસાયિક સમજ: ફિલ્મ ઉદ્યોગની કાર્યપદ્ધતિ અને તેમાં રહેલી કારકિર્દીની તકો વિશે સ્પષ્ટતા મેળવશે.
- સાહિત્યિક કૃતિના આધારે નિર્માણ પામેલી ફિલ્મના અભ્યાસ દ્વારા સાહિત્યિક કલા રૂપાંતરણની પ્રક્રિયાનું કૌશલ્ય કેળવશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	ફિલ્મ : સર્જન પ્રક્રિયા અને સાહિત્ય	12
UNIT NO. 2	ફિલ્મ નિર્માણના વિવિધ તબક્કા, સાહિત્યમાંથી ફિલ્મ રૂપાંતરણની પ્રક્રિયા	12
UNIT NO. 3	ફિલ્મ અને સાહિત્ય : સામ્ય વૈષમ્ય અને કલાગત આંતરસંબંધ	12
UNIT NO. 4	ફિલ્મ 'રેવા' અને નવલકથા 'તત્ત્વમસિ'	12
UNIT NO. 5	ફિલ્મ 'પૃથિવીવલ્લભ' અને નવલકથા "પૃથિવીવલ્લભ"	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

- ૧ સિનેમા વિમર્શ, અમૃત ગંગર
- ૨ રૂપાંતર, અમૃત ગંગર, અરુણોદય પ્રકાશન
- ૩ ગુજરાતી સિનેમા : @ 1982 , અમૃત ગંગર, મણીલાલ ગાના સાથે, સ્ક્રીન યુનિટ મંબઈ
- ૪ સિનેમા ઔર સાહિત્ય, રાહિ માસુમ રઝા,
- ૫ સાહિત્ય અને સિનેમાનો ઇતિહાસ, ધ્વનિલ
- ૬ કલાવિથિ : લે. અજયસિંહ ચૌહાણ અને અન્ય
૭. કથા સાહિત્ય અને સિનેમા: fiction into film, ડૉ. તરુણ બેન્કર
૮. સાહિત્ય અને સિનેમા, જય વસાવડા
- ૯ સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય, પ્રીતિ શાહ
- ૧૦.ભારતીય સિનેમાના સો વર્ષ, હસમુખ થાનકી

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
TOTAL		70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II

TITLE OF THE COURSE:

અનુવાદ સાહિત્ય

ANUVAD SAHITYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
4	MA26GJE201	DSE 3 A	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- ભાષાકીય કૌશલ્ય : અનુવાદ માટે મૂળ ભાષા અને લક્ષ્ય ભાષા બંનેમાં નિપુણતા કેળવવી.
- અનુવાદના સિદ્ધાંતો : અનુવાદના વિવિધ સિદ્ધાંતો, પદ્ધતિઓ અને પ્રયુક્તિઓથી વિદ્યાર્થીઓને માહિતગાર કરવા.
- સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાન : અનુવાદ દ્વારા વિવિધ સંસ્કૃતિઓ, સાહિત્યિક પરંપરાઓ અને વિચારોના વૈશ્વિક પ્રભાવની પ્રક્રિયા સમજાવવી.
- વ્યવસાયિક સજ્જતા : સરકારી અને ખાનગી ક્ષેત્રોમાં અનુવાદક અથવા દુભાષિયા તરીકેની કારકિર્દી માટે સક્ષમ બનાવવા.
- સાહિત્યિક સમજ : વિવિધ સાહિત્યિક કૃતિઓના અનુવાદ દ્વારા તેના મૂળ ભાવ અને શૈલીને જાળવી રાખવાની કળા શીખવવી.
- નિયત કૃતિઓનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- અનુવાદ ક્ષમતા : સાહિત્યિક, ટેકનિકલ, વહીવટી અને વૈજ્ઞાનિક લખાણોનો સચોટ અનુવાદ કરી શકશે.
- સર્જનાત્મક રૂપાંતર : મૂળ કૃતિના ભાવને હાનિ પહોંચાડ્યા વિના તેને બીજી ભાષામાં સહજ રીતે રજૂ કરવાની કળા વિકસાવશે.
- પારિભાષિક જ્ઞાન : વિવિધ ક્ષેત્રોની પારિભાષિક શબ્દાવલીનો ઉપયોગ કરવામાં કુશળતા પ્રાપ્ત કરશે.
- તુલનાત્મક અધ્યયન : બે અલગ-અલગ ભાષાઓના સાહિત્ય, વ્યાકરણ અને સંસ્કૃતિનું તુલનાત્મક વિશ્લેષણ કરી શકશે.
- રોજગારીની તકો : પત્રકારત્વ, મીડિયા, પ્રકાશન સંસ્થાઓ અને દૂતાવાસોમાં અનુવાદક તરીકે કાર્ય કરવા માટે સજ્જ થશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી ગુજરાતી અનુવાદિત કૃતિઓથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧.૧ અનુવાદ : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને વિભાવના ૧.૨ અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગિતા	12
UNIT NO. 2	૨.૧ અનુવાદના પ્રકાર ૨.૨ અનુવાદમાં આવતી સમસ્યાઓ ૨.૩ અનુવાદની મર્યાદાઓ	12
UNIT NO. 3	૩.૧ ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુવાદ પ્રવૃત્તિ : (સુધારકયુગ, પંડિતયુગ, ગાંધીયુગ, અનુગાંધીયુગ)	12
UNIT NO. 4	૪. કૃતિનો અભ્યાસ : ‘સિદ્ધાર્થ’ લે. હરમાન હેસ, અનુ. અલકેશ પટેલ, અરુણોદય પ્રકાશન	12
UNIT NO. 5	૫. કૃતિ અભ્યાસ : ‘ધ ઓલ્ડ મેન એન્ડ ધ સી’ –‘અપરાજેય’, મુ.લે. અર્નેસ્ટ હેમિંગવે, અનુ. રવીન્દ્ર ઠાકોર. શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. સાહિત્યિક અનુવાદો : સંકલન, કીર્તિદા શાહ
૨. અનુવાદકળા : નવનીત મદ્રાસી
૩. અનુવાદવિજ્ઞાન, મોહનભાઈ પટેલ
૪. અનુવાદની સમસ્યા એક સંગોષ્ઠી : સંપા. મોહનભાઈ પટેલ
૫. નીરક્ષીર વિવેક: નગીનદાસ પટેલ, સંપા. ભોળાભાઈ પટેલ
૬. નિવેદન, અનિલા દલાલ
૭. અનુવાદ : સિદ્ધાંત અને સમીક્ષા, સંપા. રમણ સોની
૮. અનુવાદ પ્રક્રિયા અને ભાષા, સંપા. કીર્તિદા શાહ
૯. અનુવાદ વિચાર, નગીનદાસ પારેખ

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II

TITLE OF THE COURSE:

ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્ય

GUJARATI DAYSPORA SAHITYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
5		DSE 3 B	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સંજ્ઞાની સમજ: વિદ્યાર્થીઓને 'ડાયસ્પોરા' શબ્દના મૂળ અર્થ અને સાહિત્યિક સંદર્ભમાં તેના બદલાતી વિભાવનાથી પરિચિત કરવા.
- વૈશ્વિક પરિપ્રેક્ષ્ય: પરદેશમાં વસતા ગુજરાતી સર્જકોના પ્રદાન દ્વારા વૈશ્વિક ફલક પર ગુજરાતી સાહિત્યની સ્થિતિ અને ગતિ સમજાવવી.
- સાંસ્કૃતિક સંઘર્ષ: માતૃભૂમિ અને વિદેશની ભૂમિ વચ્ચેના સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને મનોવૈજ્ઞાનિક સંઘર્ષોને સાહિત્યિક કૃતિઓના માધ્યમથી ઓળખવા.
- ઓળખની શોધ: વિદેશી વાતાવરણમાં પોતાની ગુજરાતી અસ્મિતા જાળવી રાખવા માટે થતી મથામણને સમજવી.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- સૈદ્ધાંતિક સમજ: ડાયસ્પોરા સાહિત્યની સૈદ્ધાંતિક પૃષ્ઠભૂમિ અને તેની વિભવનાની સ્પષ્ટ સમજૂતી આપી શકશે.
- તુલનાત્મક વિશ્લેષણ: માતૃભૂમિ પ્રત્યેના લગાવ અને પરદેશમાં સ્વીકાર્યતા વચ્ચેના દ્વંદ્વનું વિશ્લેષણ કરી શકશે.
- કૃતિનું અર્થઘટન: ડાયસ્પોરા સાહિત્યની કૃતિઓનું સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં વિવેચનાત્મક અર્થઘટન કરી શકશે.
- સંશોધન અભિગમ: ડાયસ્પોરા સમુદાયની સામાજિક-આર્થિક સ્થિતિ અને સાહિત્ય પર તેની અસરો વિશે સંશોધનાત્મક દ્રષ્ટિકોણ કેળવી શકશે.
- જીવનમૂલ્યોની સમજ: સાહિત્યના માધ્યમથી વૈશ્વિક માનવીય મૂલ્યો અને સાંસ્કૃતિક વિવિધતા પ્રત્યે સંવેદનશીલ બનશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. ડાયસ્પોરા સાહિત્ય : અર્થ, સંજ્ઞા, વિભાવના અને લાક્ષણિકતાઓ	12
UNIT NO. 2	૨. ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ખયાલ	12
UNIT NO. 3	૩. બ્રિટિશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક કવિતા	12
UNIT NO. 4	૪. બ્રિટિશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક નિબંધ	12
UNIT NO. 5	૫. બ્રિટિશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરિક વાર્તા	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. ગુજરાતી ડાયસ્પોરા સાહિત્ય: સમીક્ષા અને સર્વેક્ષણ, લેખક: જગદીશ દવે, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન
૨. ડાયસ્પોરા સાહિત્યસંચય શ્રેણી, સંપા.બળવંત જાની, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન
૩. બ્રિટિશ ગુજરાતી ડાયસ્પોરા કાવ્યધારા/વાર્તાધારા, સંપા.બળવંત જાની, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન
૪. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (ખંડ-૩), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૫. અમેરિકાવાસી કેટલાક ગુજરાતી સર્જકો, સં.મધુસૂદન કાપડિયા

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II								
TITLE OF THE COURSE: સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ટૂંકીવાર્તા								
SAHITYA SVAROOP NO ABHYAS : TOONKIVARTA								
Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
6		DSE 4 A	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સ્વરૂપ પરિચય : વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાના ઉદ્ભવ, વિકાસ અને તેના વિશિષ્ટ લક્ષણોથી માહિતગાર કરવા.
- સર્જનાત્મકતાનો વિકાસ : ટૂંકા ફલક પર પાત્રાલેખન, સંવાદ અને ઘટના દ્વારા લાગણીઓ વ્યક્ત કરવાની ક્ષમતા ખીલવવી.
- જીવનમૂલ્યોનું શિક્ષણ : વાર્તાના માધ્યમથી નૈતિકતા, માનવીય સંબંધો અને સામાજિક મૂલ્યોનો પરિચય કરાવવો.
- ભાષાકીય કૌશલ્ય : પ્રત્યાયન ક્ષમતા અને ભાષાની અભિવ્યક્તિ શૈલીને વધુ સચોટ બનાવવી.
- સાંસ્કૃતિક સમજ : વાર્તાઓમાં પ્રસ્તુત થતા ગ્રામીણ, શહેરી કે પ્રાદેશિક જીવન અને પરંપરાઓનો પરિચય કરાવવો.
- નિયત કૃતિઓનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- સ્વરૂપનું વિશ્લેષણ : વિદ્યાર્થી 'નવલિકા' સાહિત્ય સ્વરૂપને વધારે ઊંડાણપૂર્વક સમજી શકશે અને ટૂંકીવાર્તાના વિવિધ ઘટકતત્વોને ઓળખી શકશે.
- અર્થઘટન કૌશલ્ય : વાર્તામાં છુપાયેલા ગુહ્યાર્થો, પ્રતીકો અને લેખકના મુખ્ય વિચારનું વિશ્લેષણ કરી શકશે.
- સર્જનાત્મક લેખન : પોતે અનુભવેલી કે કલ્પના કરેલી ઘટનાને ટૂંકીવાર્તાના સ્વરૂપમાં લખવા સમર્થ બનશે.
- સાહિત્યિક ઇતિહાસની સમજ : ગુજરાતી સાહિત્યના મુખ્ય વાર્તાકારો અને તેમની વિશિષ્ટ શૈલી વિશે ચર્ચા કરી શકશે.
- વિવેચનાત્મક દૃષ્ટિકોણ : વાર્તાના પાત્રો અને પૃષ્ઠભૂમિને સમકાલીન સામાજિક સંદર્ભમાં મૂકીને તેનું મૂલ્યાંકન કરી શકશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧.૧ ટૂંકીવાર્તા : સંજ્ઞા, અર્થ અને વિભાવના ૧.૨ સાહિત્ય સ્વરૂપના લક્ષણો અને ઘટકતત્ત્વો	12
UNIT NO. 2	૨.૧ ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાના ઉદ્ભવની ભૂમિકા ૨.૧ ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાની વિકાસરેખા અને મહત્વના સ્થિત્યંતરો	12
UNIT NO. 3	૩. નિયત વાર્તાઓનો અભ્યાસ : ‘પરંપરાપરક વાર્તાઓ’, સં.રાધેશ્યામ શર્મા, પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન ૧. ‘ગોવાલણી’ – મલયાનિલ ૨. ‘સ્ત્રીજ્ઞેય’ – ધૂમકેતુ ૩. ‘માને ખોળે’ – સુંદરમ ૪. ‘ખરી મા’ – ર.વ. દેસાઈ ૫. ‘લોહીનું ટીપું’ – જયંત ખત્રી ૬. ‘લોહીની સગાઈ’ – ઇશ્વર પેટલીકર ૭. ‘પરિતોષ’ ચુનિલાલ મડિયા	12
UNIT NO. 4	૪. નિયત વાર્તાઓનો અભ્યાસ : ‘ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓ’, સં. કિરીટ દૂધાત, પ્રકાશક : નવભારત સાહિત્ય મંદિર ૧. ‘પુત્રકામના’ – ઇંદીરા ગોસ્વામી ૨. ‘મોક્ષ – પ્રતિભા રાય ૩. ‘ખોલી નાખ’ – મન્દો ૪. ‘સતી’ – શરદચંદ્ર યદ્યોપાધ્યાય ૫. ‘ઝભલું’ – વી.સ. ખાંડેલકર ૬. ‘કફન’ – પ્રેમચંદ ૭. ‘ત્રીજી કસમ’ – ફરિશ્તરનાથ રેણું	12
UNIT NO. 5	૫. એકમ ૩ (ત્રણ) અને ૪ (ચાર)માંથી ટૂંકનોંધ	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા, જયંત કોઠારી,
૨. અનુ-આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ, સં. જયંત ગાડીત અન્ય લેખકો,
૩. ગ્રામચેતનાની નવલિકાઓ, સં. રઘુવીર ચૌધરી, રમેશ.ર.દવે,
૪. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય, સં. સુધા નિરંજન પંડ્યા
૫. ગુજરાતી વાર્તાવિશ્વ, બાબુ દાવલપુરા
૬. ચાર વાર્તાકારો : એક અભ્યાસ, વિજય શાસ્ત્રી
૭. શતરૂપા, સં.શરીફા વીજળીવાળા,
૮. ટૂંકી વાર્તા અને હું, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી,
૯. ભારતીય ટૂંકી વાર્તા, બિપિન આશર,
૧૦. ભારતીય ટૂંકી વાર્તા, અનુસ્નાતક ગુજરાતી વિભાગ, વ. વિદ્યાનગર

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No. 3 to 4	14
	TOTAL	70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II

TITLE OF THE COURSE:

સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય

SAHITYA SVAROOP NO ABHYAS : KHANDKAVYA

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
7		DSE 4 B	4	60	Nil	30	70	100

Course Objectives:

- સ્વરૂપનો પરિચય: વિદ્યાર્થીઓને 'ખંડકાવ્ય'ના ઉદ્ભવ, વિકાસ અને તેની લાક્ષણિકતાઓથી પરિચિત કરવા.
- ઐતિહાસિક સમજ: ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસમાં ખંડકાવ્યની મહત્તા અને પ્રદાનથી અવગત કરવા.
- સાહિત્યિક દૃષ્ટિકોણ: ખંડકાવ્યમાં પ્રયોજાતા વિવિધ છંદો, સંઘર્ષ અને ભાવસમૃદ્ધિ જેવી બાબતોથી અવગત કરવા.
- નિયત કૃતિઓનો ઉપરોક્ત સંદર્ભે સઘન અભ્યાસ

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- સંજ્ઞા સ્પષ્ટતા: ખંડકાવ્યની વ્યાખ્યા અને તેના 'પ્રસંગકાવ્ય' કે 'કથનોર્મિકાવ્ય' જેવા અન્ય સ્વરૂપો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવી શકશે.
- સ્વરૂપ વિશ્લેષણ: ખંડકાવ્યના લક્ષણોનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરી શકશે.
- સાહિત્યિક દૃષ્ટિ: સાહિત્યના અન્ય સ્વરૂપોથી ખંડકાવ્ય કઈ રીતે અલગ પડે છે તે તારવી શકશે.
- મૂલ્યાંકન ક્ષમતા: ખંડકાવ્યમાં નિરૂપાતા સંઘર્ષ અને પાત્રોના મનોમંથનનું મૂલ્યાંકન કરવાની ક્ષમતા કેળવશે.
- નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી ગુજરાતી ખંડકાવ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપથી અવગત થશે.

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧.૧ ખંડકાવ્ય : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને વિભાવના ૧.૨ ગુજરાતી ખંડકાવ્ય ઉદ્ભવ અને વિકાસ	12
UNIT NO. 2	૨.૧ કાન્ત : વસંત વિજય, અતિજ્ઞાન, ચક્રવાક મિથુન ૨.૨ નરસિંહરાવ : ચિત્રવિલોપન ૨.૩ કલાપી : ગ્રામમાતા	12
UNIT NO. 3	૩.૧ ઉમાશંકર જોશી : ભટ્ટ બાણ ૩.૨ રા.વિ.પાઠક : તુકારામનું સ્વર્ગારોહણ ૩.૩ બોટાદકર : એભલવાળો	12
UNIT NO. 4	૪.૧ હરિશ્ચંદ્ર ભટ્ટ : પરાજય ૪.૨ પ્રહલાદ પારેખ : છેલ્લી પૂજા	12
UNIT NO. 5	૫.૧ સિતાંશુ મહેતા : જટાયુ ૫.૨ ચિનુ મોદી : બાહુક ૫.૩ વિનોદ જોશી : શીખંડી	12
Total Lectures/Hours		60

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. આધુનિક ગુજરાતી કવિતા પ્રવાહ: જયંત પાઠક
૨. આધુનિક ગુજરાતી કવિતામાં ભાષાકર્મ: સતીશ વ્યાસ
૩. કવિતાની સમજ: હેમંત દેસાઈ
૪. કાવ્યપ્રત્યક્ષ: ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૫. અર્વાચીન ખંડકાવ્ય, જયદેવ શુક્લ ૬. સ્વરૂપસંજ્ઞાધાન: સંપા. સુમન શાહ
૭. સંજ્ઞાધાન: સંપાદક - સુમન શાહ
૮. અર્વાચીન કવિતા, સુન્દરમ્
૯. ખંડકાવ્ય: સ્વરૂપ અને વિકાસ: ચિનુ મોદી

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 04 Credit/ 5 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	14
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	14
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	14
4	Question 4 from Unit No.4 OR Question 4 from Unit No.4	14
5	Question 5 from Unit No.5 OR Question 5 from Unit No.5	14
TOTAL		70

MASTER OF ARTS (M.A.) SEMESTER – II

TITLE OF THE COURSE:

ગુજરાતી સાહિત્ય અને ડીઝિટલ માધ્યમ

GUJARATI SAHITYA ANE DIGITAL MADHYAM

Sr. No.	Course Code	Course Category	Course Credit	Teaching Hours	Practical Hours	Internal Exam Marks	External Exam Marks	Total Marks
8		SEC - 2	2	30	Nil	15	35	50

Course Objectives:

- પરિચય અને સમજ: વિદ્યાર્થીઓને પરંપરાગત ગુજરાતી સાહિત્ય અને આધુનિક ડીઝિટલ માધ્યમો વચ્ચેના આંતર-સંબંધોથી પરિચિત કરવા.
- કૌશલ્ય વિકાસ: ડીઝિટલ પ્લેટફોર્મ (બ્લોગિંગ, સોશિયલ મીડિયા, પોડકાસ્ટ) માટે સર્જનાત્મક લેખન અને સામગ્રી નિર્માણના કૌશલ્યો વિકસાવવા.
- પ્રસાર: ગુજરાતી સાહિત્યને વૈશ્વિક સ્તરે પહોંચાડવા માટે ડીઝિટલ સાધનોનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો તેની તાલીમ આપવી.
- તકનીકી જ્ઞાન: સાહિત્યિક કૃતિઓના ડિજિટાઇઝેશન અને ઈ-આર્કાઇવિંગની પદ્ધતિઓ સમજાવવી.
- સભાનતા : ડિજિટલ યુગમાં સાહિત્યિક મૂલ્યો, કૌપિરાઇટ અને નૈતિક મુદ્દાઓ અંગે જાગૃતિ લાવવી.
- વ્યાવસાયિક સજ્જતા: મીડિયા, પબ્લિશિંગ હાઉસ અને ડીઝિટલ માર્કેટિંગ ક્ષેત્રે રોજગારીની તકો માટે વિદ્યાર્થીઓને તૈયાર કરવા.

Learning Outcomes:

After completion of the course, learners will be able to

- ડીઝિટલ લેખન: બ્લોગ, ઈ-મેગેઝિન અથવા સોશિયલ મીડિયા માટે ગુણવત્તાસભર ગુજરાતી સામગ્રી તૈયાર કરી શકશે.
- સમીક્ષાત્મક દૃષ્ટિકોણ: સોશિયલ મીડિયા અને ઓનલાઇન પ્લેટફોર્મ પર ઉપલબ્ધ સાહિત્યિક સામગ્રીનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરી શકશે.
- માધ્યમ સંચાલન: બ્લોગ, વેબસાઇટ અને અન્ય સોશિયલ મીડિયા હેન્ડલ્સ દ્વારા સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓનું સંચાલન કરી શકશે તેમજ નૈતિક મુદ્દાઓ અંગે જાગૃતતા કેળવશે.
- અનુવાદ અને રૂપાંતરણ: સાહિત્યિક કૃતિઓને ડીઝિટલ ફોર્મેટ (જેમ કે ઓડિયો બુક કે વેબ-સિરીઝ સ્ક્રિપ્ટ)માં રૂપાંતરિત કરવાની ક્ષમતા કેળવશે.
- સંશોધન: ડીઝિટલ લાઇબ્રેરીઓ અને ઓનલાઇન માધ્યમનો ઉપયોગ કરીને ગુજરાતી સાહિત્યમાં ઉંડાણપૂર્વક સંશોધન કરી શકશે .

UNIT NO.	PARTICULAR	NO. OF LECTURES
UNIT NO. 1	૧. ગુજરાતી સાહિત્ય અને ઇન્ટરનેટ : વેબસાઇટ પરિચય અને ઉપયોગ	10
UNIT NO. 2	૨. ગુજરાતી સાહિત્યની વિવિધ એપ્લિકેશન : સાર્થ, ભગવદ્ગોમંડલ, પ્રતિલિપિ,	10
UNIT NO. 3	૩. ગુજરાતી બ્લોગ લેખન : વિવિધ સોશિયલ મિડિયાના સંદર્ભે (વિદ્યાર્થીઓ પાસે બ્લોગને અનુરૂપ પ્રયોગાત્મક લેખન કરાવવું)	10
Total Lectures/Hours		30

સંદર્ભ સાહિત્ય :

૧. વર્કિંગ વીથ પર્સનલ કમ્પ્યુટર, આર. પી. સોની
૨. કમ્પ્યુટર ફન્ક્શનલિટી, રાજા રામન
૩. સમૂહ માધ્યમો, રતિલાલ નાયક અને અન્ય
૪. સમાચાર લેખન અને સંપાદન, કિશોર વ્યાસ
૫. માહિતી અને સંચાર ટેકનોલોજી (ICT) ની સમજ, ડૉ. અમિતકુમાર માલી
૬. કમ્પ્યુટર પરિચય, વિમલ ધામી
૭. સોશિયલ મીડિયા, ડૉ. નીલેશ પુરોહિત

Note: Latest Editions of the above books may be used.

PAPER STYLE:

The question paper structure of theory course for Semester End Evaluation (University/ External Examination) for 02 Credit/ 3 Units Course/ paper will be as follow:

Que. No.	Particular	Marks
1	Question 1 from Unit No.1 OR Question 1 from Unit No.1	12
2	Question 2 from Unit No.2 OR Question 2 from Unit No.2	12
3	Question 3 from Unit No.3 OR Question 3 from Unit No.3	11
	TOTAL	35

અમૃતમ્ તુ વિદ્યા

